

NEDERLANDS HUISARTSEN GENOOTSCHAP

VERSLAG VAN HET LEDENCONGRES 1965 *

Om 10 uur opende voorzitter Huygen de vergadering ** en memoreerde in de eerste plaats het overlijden van de leden Dr. Mr. H. de Boer te Wassenaar en I. J. Havelaar te Rotterdam, waarna een ogenblik stilte werd betracht.

Het verslag van de negende huishoudelijke vergadering op 26 september 1964, dat werd gepubliceerd in (1964) huisarts en wetenschap 7, 400, werd ongewijzigd goedgekeurd. Het derde agendapunt betrof het verslag van de secretaris over de lotgevallen en activiteiten van het Genootschap in 1964. Daar deze jaarverslagen door de toenemende werkzaamheden telkenjare uitgebreider worden, werd van de gebruikelijke voorlezing afgezien. Daar alle aanwezigen bij de aanvang der vergadering een exemplaar van het volledige verslag was uitgereikt, kon de secretaris volstaan met het geven van een exposé der belangrijkste gebeurtenissen in 1964. Het volledige verslag werd gepubliceerd in (1965) huisarts en wetenschap 8, 381.

De voorzitter deed mededeling van de binnen enkele dagen te ondernemen ledenwerfactie en riep de aanwezige leden op hieraan hun steun te verlenen door collegae, die nog geen lid van het Genootschap zijn, te bewegen zich aan te melden. Door Moors werd het bestuur de suggestie gedaan om door het instellen van meer centra een grotere geografische spreiding van kernen van activiteiten te bevorderen. Dit zou van positieve invloed zijn op het ledental, daar men niet te ver wil reizen voor het bezoeken van bijeenkomsten in N.H.G.-verband. De voorzitter antwoordde dat nieuwe leden zich in eerste aanleg moeten richten tot de bestaande centra, doch dat elk centrum, na overleg met de naburige centra, aan het bestuur voorstellen kan doen over de afbakening van het rayon. Het moet echter voorkomen worden dat sommige leden organisatorisch „in de lucht komen te hangen”. Het jaarverslag werd vervolgens door de vergadering aanvaard, waarna de voorzitter woorden van dank sprak tot Jansen en Jongeneel voor het opstellen van dit uitvoerige rapport, dat een goed beeld gaf van het vele werk dat in het afgelopen jaar in en door het Genootschap was verricht.

Bij het uitbrengen van het financiële jaarverslag 1964 verzocht de penningmeester, Vlamings, de aanwezigen het batig saldo toch vooral met een kritisch oog te bekijken, daar de stukken wel duidelijk aantonen dat het Genootschap in financieel opzicht drijft op de kurk van het tijdschrift „huisarts en wetenschap”. Zonder de gunstige exploitatie-uitkomsten van het tijdschrift, zou het Genootschap een nadelig saldo hebben. Kingma Boltjes merkte op, dat dit zou kunnen worden verbeterd door een contributieverhoging. Het was spreker opgevallen dat vrij veel leden in de laagste contributieklassen zijn ingedeeld, hetgeen wil zeggen dat deze categorie een jaarinkomen geniet van minder dan f 21.000,—. Vlamings antwoordde dat dit bedrag dan nog altijd het belastbare inkomen betreft. Steeds wordt nagestreefd dat de leden zichzelf in de juiste contributiegroep indelen, doch controle op de juistheid van deze opgaven is niet alleen administratief erg moeilijk, maar blijkt in voorkomende gevallen ook veelal nutteloos, omdat dan vaak privé-omstandigheden aan het licht komen, die plaatsing in een hogere contributieklassen niet wettigen. De welwillendheid van de leden moge voortzettingen. De welwillendheid van de leden moge voortzettingen. De welwillendheid van de leden moge voortzettingen. De welwillendheid van de leden moge voortzettingen.

De jaarstukken werden vervolgens aanvaard.

Ter Haar bracht vervolgens verslag uit van de door de Algemene Advies Commissie uitgevoerde controle op het beheer

van de geldmiddelen. Behoudens een „schoonheidsfoutje”, gevormd door het ontbreken van afrekeningen van enige centra — waarvan de penningmeester echter beslist geen verwijt mag worden gemaakt — gaf de controle geen aanleiding tot opmerkingen en de A.A.C. stelde de vergadering daarom voor de penningmeester over het in 1964 gevoerde beheer op de meest eervolle wijze te dechargeren. Door applaus gaf de vergadering te kennen dit voorstel over te nemen. De begrotingen 1966 voor het Genootschap en het tijdschrift „huisarts en wetenschap” werden ongewijzigd goedgekeurd. De behandeling van de contributievoorstellen 1966 (handhaving van de klassen f 30,—, f 60,— en f 85,—), deed Van Dorp het bestuur in overweging geven een grotere differentiatie aan te brengen. Alles wordt duurder en de groepen met de hogere inkomens hebben ook grotere aftrekkosten. Vlamings achtte een wijziging op dit ogenblik niet verstandig nu er voor het eerst een batig saldo werd verkregen en voor de eerste maal een vrijwillige bijdrage van de leden voor het N.H.I. was gevraagd. Daarop werd uit de vergadering de suggestie gedaan om — gezien de gunstige reacties op de invoering der vrijwillige bijdrage — de contributies met f 15,— te verhogen, doch hiertegen verweerde Vlamings zich sterk; juist bij de instellingen en de overheid die het N.H.I. in ruime mate subsidiëren heeft het een goede indruk gemaakt dat de leden van het N.H.G. zelf ook vrijwillig bijdragen voor het Nederlands Huisartsen-Instituut. Besloten werd de contributies ongewijzigd vast te stellen.

Als volgende agendapunt stond de verkiezing van enige bestuursleden vermeld. Bij acclamatie werd Dokter herkozen en als nieuwe bestuursleden werden in de vacatures van Van Es, Van Nieuwenhuijzen en Van Westreenen respectievelijk benoemd A. P. Oliemans, J. C. Oeberius Kapteyn en A. E. N. de Vries. Ook de door het bestuur voorgestelde verkiezing van een groot aantal commissieleden kon bij acclamatie plaatsvinden en op deze wijze konden worden benoemd: in de Commissie Nascholing: Ch. H. de Beus, J. Busquet, W. Frankenbergh, A. A. M. E. Janssen, J. C. Oeberius Kapteyn en G. A. Schipper; in de Commissie Wetenschappelijk Onderzoek: H. Mulder (herbenoeming), Dr. J. A. Stoop en Ch. H. A. Westhoff; in de Congrescommissie ter vervulling van de vacature Van Westreenen: J. P. C. Moors; in de redactiecommissie van „huisarts en wetenschap” ter vervulling van de vacature Denekamp: G. W. Luger. De landelijke studiegroep „Praktijkvoering” werd ontbonden en getransformeerd in een adviescommissie met de naam Commissie Praktijkvoering en met als leden: J. J. Bergsma, H. I. van Beusekom, K. Bosma, Dr. R. S. ten Cate, Th. A. Cost Budde, Dr. C. W. A. van den Dool, G. S. van Dorp, Dr. L. J. Frijda, J. H. van Ginkel, J. Hartog, E. M. Jansen, G. C. Kooyker, C. J. Oudmayer, L. van der Pol, J. van Trotsenburg en B. J. van Vianen.

De rondvraag bood in de eerste plaat aan *Eysink* de gelegenheid het bestuur in overweging te geven in de toekomst tot uitbreiding over te gaan, daar de huidige samenstelling tezeer een Hollands-Nijmeegs conglomeraat vertoont. *Goddefroy* informeerde of vele van de bedankjes voor het lidmaatschap mogelijk voortvloeiën uit ontevredenheid over het N.H.G., waarop de voorzitter antwoordde, dat dit in 1964 slechts in twee van de 34 gevallen de reden was. In zeer vele gevallen bleek het bedanken voor het werkend lidmaatschap te liggen in het aanvaarden van een al of niet ambtelijke functie, waarbij deze leden dan toch weer als buitengewoon lid de band met het Genootschap handhaafden. *Van den Dool* memoreerde, dat het bestuur in de beginjaren van het Genootschap meer lette op de kwaliteit van de leden dan op het aantal leden. De mededeling over de te voeren ledenwerfactie doet vermoeden, dat het bestuur dit standpunt thans verlaten heeft. De voorzitter antwoordde hierop, dat het aanvankelijk ingenomen standpunt toentertijd hard nodig

* Tiende huishoudelijke vergadering van het Nederlands Huisartsen Genootschap, gehouden op 2 oktober te Utrecht.

** De presentielijst werd getekend door 76 werkende en vier buitengewone leden.

was. Toen was men zeer afhankelijk van het daadwerkelijke enthousiasme van een betrekkelijk kleine kern. Nu bevindt het Genootschap zich in een ander stadium. Het Nederlands Huisartsen-Instituut is opgericht en beschikt over enige beroepskrachten. Het gaat er nu om dat wij onze ideeën geschraagd weten door de huisartsen. Daarnaast maken ook financiële redenen een groter ledental gewenst. Het is overigens sprekers ervaring dat nieuwe leden, die door collegae voor het N.H.G. werden warm gemaakt, in tal van gevallen tot verheugende activiteiten zijn gekomen.

Moors vroeg of in de toekomst wellicht regelmatige publicaties in „huisarts en wetenschap” kunnen verschijnen over de contacten van het bestuur met bijvoorbeeld organisaties op het terrein van de geestelijke volksgezondheid, Kruisverenigingen, L.H.V. Bij deze contacten zullen immers belangrijke zaken aan de orde komen, die ook voor de periferie van belang zijn en overlappingsen in perifere activiteiten kunnen voorkómen. De voorzitter antwoordde, dat in de rubriek „Uit de notulen” in „huisarts en wetenschap” informatie over deze contacten wordt gegeven. Mochten zich in bepaalde centra moeilijkheden voordoen in verband met overlappingsen van activiteiten door centrumbesturen en door plaatselijke huisartsenverenigingen dan zal moeten worden getracht wijvingen te voorkomen. *Ter Haar* was van mening dat een vrij groot percentage van zeer actieve leden uit bestuur en commissies de huisartspraktijk blijkt te verlaten om een gesalarieerde functie te aanvaarden. Als huisarts in hart en nieren bedroeft spreker dit verschijnsel. Wordt van deze leden misschien teveel geëist? Het zou raadzaam zijn een onderzoek in te stellen naar de redenen voor het neerleggen van de huisartspraktijk door deze actieve leden. De toevallig op deze vraag volgende mededeling door de luidsprekerinstallatie „telefoon voor dokter Ter Haar” ontlokte aan één der aanwezigen het prompte commentaar „Daar krijg je een baan aangeboden!” De voorzitter geloofde niet dat er redenen in ongunstige zin zijn aan te wijzen voor het neerleggen van de huisartspraktijk door actieve bestuurs- en commissieleden. Verschillende dezer collegae werden benoemd op posten, die belangrijk zijn voor de huisarts in het algemeen, alsook voor het Genootschap.

Niets meer aan de orde zijnde sloot Huygen om 11.15 uur de tiende huishoudelijke vergadering van het Nederlands Huisartsen Genootschap, waarna tot het tweede gedeelte van het ledencongres werd overgegaan.

E. M. Jansen, secretaris

VERSLAG VAN HET TWEDE GEDEELTE VAN HET LEDENCONGRES 1965 *

In zijn inleiding tot het tweede gedeelte van het ledencongres dat om 11.15 uur een aanvang nam, stelde voorzitter Huygen dat er tot nu toe op de ledencongressen nimmer veel gelegenheid was voor het bespreken van het beleid en het toetsen van de denkbeelden van het bestuur aan die van de leden. Het Genootschap kón niet veel anders doen dan het organiseren van congressen, vergaderingen, studiegroepen, symposia, het opstellen van rapporten en het maken van studies. Dit alles is met de komst van het Nederlands Huisartsen-Instituut (N.H.I.) anders komen te liggen. Er zijn thans reële mogelijkheden gekomen om veel meer te gaan doen en allerlei activiteiten snel uit te voeren.

De vraag wat het N.H.I. gaat ondernemen is van zóveel belang, dat het in overeenstemming moet zijn met de wensen en meningen van de leden van het Genootschap. Ten einde hierover met elkaar te spreken werd door het bestuur dit ledencongres aangegrepen. Wat gaat het N.H.I. doen? Hierover is door het bestuur een groot „raamplan” opgesteld: het plan tot onderzoek naar en bevordering van optimaal functioneren van de huisarts. Dit plan werd in de zomer 1964 met de leden van de grote commissies uit het Genootschap besproken op een conferentie in „De Pietersberg” te Oosterbeek. Het plan is vóór dit ledencongres tezamen met een plan tot onderlinge observatie van huisartspraktijken en het verslag van de Pietersberg-conferentie aan alle leden toegezonden teneinde hen op de hoogte te stellen. Wellicht wat prematuur

* Tiende huishoudelijke vergadering van het Nederlands Huisartsen Genootschap, gehouden op 2 oktober 1965 te Utrecht.

en het risico in zich bergend van verwarring, eventueel verdeeldheid, zelfs met kans op misverstanden. Maar dit risico is bewust gekozen, omdat het bestuur het contact met de perifere leden van groter belang acht. Het risico van het groeien van een (te) grote afstand tussen de kern en de periferie van het Genootschap werd door het bestuur veel belangrijker geacht dan het risico om met een nog vrij ongevormd plan bij de leden te komen. Met opzet wil het bestuur dan ook dit plan in een zo vroeg mogelijk stadium met de leden bespreken, nu het nog naar alle kanten ruimte laat.

Over het doel van deze bespreking mag geen misverstand bestaan: het is bepaald niet de bedoeling tot beslissingen of besluiten te komen. Het is een geven en krijgen van informatie over en weer, een gedachtenwisseling die plaatsvindt binnen een bepaald raam, namelijk het raam van het plan, dat de leden is voorgelegd en dat moet worden beschouwd als de eerste ruwe schets voor een werkprogramma voor het N.H.I. Deze schets geeft als het ware de omtrekken aan; daarbinnen kan nog van alles worden veranderd, overal is nog uitwerking en detaillering nodig. Daarbij kunnen, zonodig, andere richtingen worden ingeslagen. Prioriteiten moeten nog worden vastgesteld. Het is van zeer groot belang, dat de leden hierbij meewerken, actief worden ingeschakeld en mee modelleren bij de nadere vormgeving van dit plan. Het bestuur acht het van essentieel belang dat de activiteiten van het N.H.I. worden gedragen door de leden van het N.H.G. en hieraan van harte meewerken. De grote opkomst bewijst dat de leden levendig belang in de plannen stellen en gaarne willen meedenken en meehelpen bij het uitwerken daarvan. Voor deze belangstelling is het bestuur dankbaar.

De grote belangstelling maakt echter een vruchtbare gedachtenwisseling, waarbij iedereen aan zijn trekken komt en waarbij niet bepaalde figuren gaan overheersen vrij moeilijk. Het bestuur heeft daarom de vrijheid genomen de aanwezigen in een tiental discussiegroepen in te delen welke zich zullen beraden over een aantal vragen, die zijn opgesteld in overleg met de Raad van Advies van het N.H.I., welke is samengesteld uit de Commissie Nascholing, de Commissie Wetenschappelijk Onderzoek en de Commissie Praktijkvoering. Elke groep krijgt één vraag die zo genuanceerd en gedifferentieerd mogelijk moet worden beantwoord en bovendien een open, vrije, vraag waarbij men ten aanzien van de activiteiten van het N.H.I. naar voren kan brengen wat men wil: zaken die het bestuur misschien heeft verwaarloosd af vergeten, mogelijkheden en aspecten die naar de mening der leden te weinig aandacht krijgen.

Het plan is de leden voorgelegd in zijn oorspronkelijke ruwe vorm. Als zodanig is het op de Pietersberg besproken. De vorm is daarna nog niet gewijzigd. Het lag in de bedoeling de besprekingen van het bestuur en de commissies voort te zetten en wel degelijk wijzigingen in het plan aan te brengen. Door alle drukte van de oprichting, inrichting en opening van het N.H.I. is dit er tot nu toe niet van gekomen. Dit betekent niet dat er geen wijziging in opvattingen is gekomen. Op de Pietersberg-conferentie is bijvoorbeeld duidelijk geworden dat de titel van het plan onduidelijk is en tot misvattingen aanleiding geeft. Het zal beter zijn deze te wijzigen en bijvoorbeeld te spreken over „plannen tot bevordering van een goede praktijkuitoefening door de huisarts”, waarmee tevens duidelijk wordt gemaakt dat het niet gaat om het opsporen van fouten en tekortkomingen of van minder goede huisartsen, maar van het opsporen van belemmeringen die een goede praktijkuitoefening in de weg staan en het zoeken naar wegen en middelen om een goede praktijkuitoefening zoveel mogelijk te helpen bevorderen. Het storende negatieve uitgangspunt moet worden verwijderd. Het retrospectieve onderzoek naar verwijzing zal zo moeilijk uitvoerbaar zijn, dat het mogelijk zal moeten vervallen, in elk geval sterk worden gewijzigd. Het „morbiditeitsonderzoek” kan beter „speciële ziekte-onderzoekingen” worden genoemd. Aan de evaluatie van de medisch psychologische studiegroepen wordt reeds hard gewerkt. Een analyse van de verwachting van de bevolking ten aanzien van de huisarts zal waarschijnlijk niet door het N.H.I. worden verricht.

Wat de scholing betreft is het bestuur inmiddels — mede naar aanleiding van opmerkingen van Mulder — tot de conclusie gekomen dat dit een programmapunt met zeer hoge